

Γράμμα του Διευθυντή Σύνταξης

Απρόσκοπτη Καρδιοαγγειακή Απεικόνιση

ΠΑΝΟΣ Ε. ΒΑΡΔΑΣ

Καρδιολογική Κλινική, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ηρακλείου

Τα τελευταία σαράντα χρόνια, η ειδικότητα μας έχει κάνει αναμφισβήτητα βήματα σημαντικής προόδου.

Υπάρχει σήμερα, ουσιαστικότερη κατανόηση της παθοφυσιολογίας των καρδιοαγγειακών νόσων, ποιοτικότερη και ταχύτερη διάγνωση και κυρίως αποδοτικότερες θεραπευτικές επιλογές.

Πρωτεύουσα σημασία στην πρόοδο αυτή έχει αναμφίβολα η πολύπλευρη ανάπτυξη της καρδιακής απεικόνισης.

Σήμερα, η κλασική στεφανιογραφία, μολονότι ακόμη αναντικατάστατη και σε καθημερινή χρήση, φαίνεται ελλιπής μπροστά στις σύνθετες, εκπληκτικής ευκρίνειας τεχνικές που απεικονίζουν το σύνολο των ανατομικών στοιχείων της καρδιάς και των αγγείων.

Η μαγνητική τομογραφία, η αξονική τομογραφία πολλαπλών τομών, οι ηχοκαρδιογραφικές τεχνικές και οι τεχνικές της πυρηνικής ιατρικής, συνθέτουν ένα εξαιρετικό φάσμα ικανό να διευκρινίσει απλά ή ακόμη και εξαιρετικά σύνθετα ανατομικά και λειτουργικά προβλήματα.

Παράλληλες είναι και οι εξελίξεις στο χώρο της λειτουργικής απεικόνισης με βάση ηλεκτρικά καρδιακά σήματα και υπολογιστικά μοντέλα. Ειδικά ηλεκτρόδια, τοποθετούμενα ενδοκαρδιακά, συνθέτουν με τη βοήθεια των υπολογιστών, εικόνες εκπληκτικής ακρίβειας, όπου απεικονίζεται η εκπόλωση και επαναπόλωση του μυοκαρδίου και συναφείς ανατομικές δομές. Είναι ακριβώς αυτές οι τεχνικές που επέτρεψαν τις σημερινές εξελίξεις στην ηλεκτροφυσιολογία της καρδιάς και της καρδιοπηξίας.

Είναι μάλιστα ιδιαίτερα ενθαρρυντικό ότι αυτές οι τεχνικές συνδυάζονται σήμερα, με εικόνες μαγνητικής τομογραφίας και εικόνες ενδοκαρδιακής ηχοκαρδιογραφίας προκειμένου να βελτιωθούν τα αποτελέσματα των επεμβατικών θεραπευτικών τεχνικών.

Τα περιγραφόμενα δημιουργούν αναμφισβήτητα αίσθημα αισιοδοξίας ως προς την επιστημονική ανάπτυξη της απεικόνισης στο αντικείμενο του καρδιοαγγειακού συστήματος και των συναφών νόσων.

Δυστυχώς όμως η πραγματικότητα, όπως αυτή βιώνεται εξ αιτίας συντεχνιακών αγκυλώσεων και οικονομικών συμφερόντων, συχνά αποδεικνύεται διαφορετική.

Σε πολλές Ευρωπαϊκές χώρες, όπως και στην πατρίδα μας, οι ειδικοί των καρδιοαγγειακών νόσων δεν έχουν την ευκαιρία άμεσης χρήσης όλων των συσκευών απεικόνισης, ή έστω εκείνων, όπως η μαγνητική τομογραφία που δεν ανήκουν στη συμβατική ακτινολογία. Υπάρχουν ασφαλώς και χώρες με διαφορετική φιλοσοφία και διαφορετικό νομικό καθεστώς.

Είναι ενδιαφέρον, ότι τα παραδοσιακά ακτινολογικά τμήματα συχνά δυσχεραίνονται να ενεργοποιηθούν στη μελέτη των καρδιακών νόσων, για πολλαπλούς λόγους, οδηγώντας σε σχετική απαξίωση τις καταλυτικές εξελίξεις στην καρδιακή απεικόνιση στα αντίστοιχα νοσηλευτικά ιδρύματα.

Είναι προφανές, ότι η σύνθετη ανάπτυξη των νέων τεχνολογιών απεικόνισης, απαιτεί άμεσα νέα προσέγγιση, ώστε οι απαρχαιωμένες και συντεχνιακές πολιτικές να τροποποιηθούν.

Τα καρδιολογικά τμήματα, ιδιαίτερα εκείνα των μεγάλων Πανεπιστημιακών Νοσοκομείων της χώρας, ασφυκτιούν από την έλλειψη ευρείας αντίληψης στην ανάπτυξη των νέων τεχνικών απεικόνισης: είναι προφανές ότι πρέπει να δοθεί η ευκαιρία στα τμήματα αυτά αυτοδύναμης ανάπτυξης των τεχνικών απεικόνισης των καρδιοαγγειακών νόσων, όπου καρδιολόγοι θα εκπαιδευτούν ώστε να έχουν την πλήρη επιστημονική επάρκεια στα συγκεκριμένα αντικείμενα. Απαιτείται δηλαδή, η χωρίς περιορισμούς και συντεχνιακά όρια ανάπτυξη.

Φυσικά όλα αυτά θα γίνουν υπό το πρίσμα της συνεργασίας και της συμφωνίας των εμπλεκομένων ειδικοτήτων ώστε να αποφευχθεί τόσο η αλληλοεπικάλυψη τους όσο και η διενέργεια διπλών προ-

σπαθειών. Οι λεπτομέρειες βέβαια θα αποσαφηνιστούν μόνο όταν καθιερωθούν νέες αρχές συνεργασίας και σίγουρα τότε η ειδικότητα μας θα αναπτυχθεί ολοκληρωμένα και αυτοδύναμα.